

การประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๒๔

วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

แถลงการณ์ร่วมของการประชุม

“มุ่งปูทางเพื่อการบูรณาการที่เพิ่มขึ้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อความยั่งยืนและความเจริญมั่งคั่ง
ในอนุภูมิภาค GMS”

๑. พวกเรารัฐมนตรีของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เข้าร่วมการประชุม ผ่านระบบการประชุมทางไกล ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ในโอกาสการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๒๔
๒. พวกเราได้รับทราบและมีข้อห่วงกังวลอย่างมากถึงการระบาดอย่างเป็นประวัตินการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาหรือโควิด-๑๙ ตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๓ ซึ่งส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อระบบสาธารณสุขในระดับโลก และได้สร้างผลกระทบร้ายแรงต่อเศรษฐกิจโลกและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความเป็นอยู่ของประชาชน โดยประชากรทั่วโลกมากกว่า ๔๓ ล้านคน ได้ติดเชื้อไวรัสดังกล่าว และพراกชีวิตประชากรโลกไปกว่า ๑ ล้านคน นอกจากนี้ โรคระบาดดังกล่าว ได้สร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจโลกประมาณ ๕.๘ - ๘.๘ ล้านล้านเหรียญ สรอ. หรือคิดเป็นความสูญหายร้อยละ ๖.๔ - ๙.๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของโลก และทำให้ประชาชนโลกประมาณ ๘๘ - ๑๑๕ ล้านคน ตกอยู่ในภาวะยากจนอย่างรุนแรงในปี ๒๕๖๓ การตกต่ำทางเศรษฐกิจนี้ เกิดจากการลดลงของอุปสงค์ของการค้าและการผลิต ที่เป็นผลจากมาตรการการควบคุมโรคของประเทศต่าง ๆ อาทิ การห้ามการเดินทาง การจำกัดการเคลื่อนย้ายแรงงาน การปิดสถานที่ทำงาน และข้อจำกัดอื่น ๆ ที่กีดกันกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามปกติ
๓. พวกเราตระหนักถึงจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-๑๙ ในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงที่มีจำนวนถึง ๕๓,๓๘๒ ราย และเสียชีวิตไปแล้ว ๑,๒๔๕ ราย ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงแม้ว่า อนุภูมิภาคนี้จะมีจำนวนผู้ติดเชื้อที่น้อย ประกอบกับความพยายามของประเทศ GMS ที่ได้ควบคุมการระบาดของโรคอย่างทันท่วงที การคาดการณ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอย่างแท้จริงของประเทศ GMS (ยกเว้นมณฑลยูนนานและเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง) จะหดตัวกว่าร้อยละ ๔.๑ ในปี ๒๕๖๓ ก่อนที่คาดว่าจะกลับมาขยายตัวร้อยละ ๕.๒ ในปี ๒๕๖๔
๔. ภายใต้บริบทนี้ เราได้ตัดสินใจว่าหัวข้อหลักในการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๔ คือ “มุ่งปูทางเพื่อการบูรณาการที่เพิ่มขึ้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อความยั่งยืนและความเจริญมั่งคั่งในอนุภูมิภาค GMS” นี้ ถือเป็นการส่งสัญญาณถึงความแน่วแน่ของพวกเราที่จะหาทางออกที่มีประสิทธิภาพในการต่อสู้กับโควิด-๑๙ และเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการกลับสู่สภาพเดิมทางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค GMS และพัฒนาความสามารถของพวกเราในการเตรียมความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข เพื่อบรรลุถึงภูมิภาคที่มีการบูรณาการ มีส่วนรวมอย่างยั่งยืน และมีความเจริญมั่งคั่ง ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ของ GMS
- ก. ความสามารถในการกลับสู่สภาพเดิมของ GMS ต่อความท้าทายในระดับโลก
๕. พวกเราขอขอบคุณรัฐบาลของประเทศ GMS ในการทำงานเชิงรุกเพื่อควบคุมการระบาดของโควิด-๑๙ อย่างรวดเร็วและรอบคอบ การตอบสนองที่รวดเร็วของรัฐบาล ส่งผลให้สามารถจำกัดการระบาดในอนุภูมิภาคได้ โดยบางรัฐบาลของประเทศ GMS ได้มีนโยบายยกระดับเศรษฐกิจและแผนงาน

สนับสนุนภาคเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด อาทิ วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย หรือมีนโยบายคุ้มครองทางสังคมเพื่อสนับสนุนกลุ่มเปราะบาง อาทิ ครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ หรือกลุ่มคนที่ตกงาน ไม่มีถิ่นที่อยู่อาศัย เป็นต้น ทั้งนี้ รัฐบาลประเทศ GMS ได้เตรียมแผน เศรษฐกิจและสังคม เพื่อเร่งการฟื้นฟูจากการตกต่ำทางเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโควิด-๑๙

๖. พวกเรายืนยันที่จะสนับสนุนความร่วมมือของระหว่างประเทศ และความพยายามของแต่ละประเทศ GMS ในการต่อสู้กับโควิด-๑๙ โดยมุ่งเป้าไปที่การฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพในอนุภูมิภาค พวกเรามุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องที่การทำงานด้วยกัน เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในทุก ๆ ภาคส่วน อาทิ ความร่วมมือภายใต้ข้อตกลงทางการค้าเสรีของภูมิภาค เพื่อคงไว้ซึ่งห่วงโซ่มูลค่าและกระแสการไหลเวียนของสินค้าและบริการทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการกระตุ้นการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคจากผลกระทบเชิงลบจากโควิด-๑๙

ข. ความสำเร็จท่ามกลางการระบาดของโควิด-๑๙: บทบาทที่สำคัญของความร่วมมือตามแผนงาน GMS

๗. พวกเราชื่นชมแผนงาน GMS ที่ได้ใช้กลไกและสถาบันที่มีอยู่แล้ว เพื่อสร้างเป็นแผนงานความร่วมมือที่มุ่งผลลัพธ์เป็นหลัก ส่งผลให้แผนงาน GMS สามารถตอบสนองอย่างทันทั่วทั้งที่มีประสิทธิภาพและอย่างสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและโครงการสำคัญประเทศสมาชิก GMS และสนับสนุนการทำงานร่วมกันของอนุภูมิภาคในการบรรเทาและฟื้นฟูผลกระทบจากภัยของโควิด-๑๙
๘. พวกเราชื่นชมการดำเนินงาน GMS รับทราบด้วยความพึงพอใจต่อการสนับสนุนของแผนงาน GMS ในการปรับตัวอย่างรวดเร็วต่อความท้าทายนี้ของภาคเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบที่รุนแรง พวกเรารู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งต่อ เจ้าหน้าที่อาวุโสของแผนงาน GMS คณะทำงาน GMS ในทุกสาขา ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) และหุ้นส่วนการพัฒนา สำหรับการสนับสนุนแผนงาน GMS อย่างกระตือรือร้นแน่วแน่และเป็นรูปธรรมมาโดยตลอด การสนับสนุนของ ADB ทั้งในรูปแบบของความช่วยเหลือด้านเทคนิคและการเงินต่อแต่ละประเทศสมาชิก และทั้งอนุภูมิภาค GMS ได้ทำให้พวกเราสามารถจัดการกับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-๑๙ รวมถึงปูทางสู่การฟื้นฟูและการกลับสู่สภาพเดิม

(๑) สาขาสุขภาพ ได้ช่วยเหลือประเทศสมาชิก GMS อย่างมากในการเร่งตอบสนองต่อการระบาดของโควิด-๑๙ โดยการให้การสนับสนุนอย่างทันทั่วทั้งที่ผ่าน (i) ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาอุปกรณ์ตรวจวินิจฉัยและห้องปฏิบัติการ (ii) การเสวนาเชิงนโยบายเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในภูมิภาคและพูดคุยถึงข้อจำกัดด้านขีดความสามารถในการตอบสนองต่อการระบาดของโควิดอย่างมีประสิทธิภาพ และ (iii) การเสริมสร้างกลไกความมั่นคงด้านสาธารณสุข สนับสนุนการจัดส่งเครื่องสแกนความร้อน อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล เครื่องทำปฏิกิริยาลูกโซ่ โพลีเมอร์แบบเรียลไทม์ เครื่องวัดอุณหภูมิอินฟราเรด อุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ และเครื่องช่วยหายใจ ICU ไปยังประเทศ GMS ภายใต้ความร่วมมือในภูมิภาคประเทศ GMS ได้สนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยการจัดหาเครื่องมือทางการแพทย์และอุปกรณ์อื่น ๆ ในขณะที่จีนได้จัดส่งบุคลากรทางการแพทย์ไปยังบางประเทศสมาชิก GMS ตามที่ได้อำนาจ

(๒) สาขาเกษตร ได้ตอบสนองอย่างทันทั่วทั้งที่ เพื่อช่วยให้ประเทศ GMS มั่นใจในความปลอดภัยและความมั่นคงด้านอาหารซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการตอบสนองของประเทศต่อโควิด-๑๙ รวมถึงการจัดเสวนาเชิงนโยบายเกี่ยวกับโควิด-๑๙ ต่อห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจการเกษตรสีเขียว มาตรการด้านสุขภาพและความปลอดภัยของปศุสัตว์และเทคโนโลยีดิจิทัล นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการเพื่อช่วยประเทศ GMS ในการเตรียมความพร้อมและป้องกันการระบาดของโรคสัตว์ข้ามแดนในอนาคต การป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน และภาวะการดื้อยาต้านจุลชีพ รวมทั้งพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าของปศุสัตว์

(๓) สาขาสีงแวดลอม ได้จัดงานเสวนาผ่านระบบทางไกล ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางในการใช้ความร่วมมือระดับภูมิภาคในการบูรณาการข้อพิจารณาด้านความยืดหยุ่นของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ และการเปลี่ยนสู่กิจกรรมคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Transitions) ของภาคส่วนที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนการฟื้นฟูโควิด-๑๙ ของประเทศ GMS

(๔) สาขาการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่ง คณะกรรมการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งแห่งชาติของประเทศ GMS ได้ดำเนินการเพื่อบรรเทาสถานการณ์ ผ่านการจัดประชุมอย่างไม่เป็นทางการผ่านระบบทางไกลระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งได้มีการตกลงในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการปิดชายแดนและการประสานงานเพื่อจัดตารางเวลาปรับเปลี่ยนและเปิดชายแดนใหม่ ที่ประชุมยังได้ตกลงที่จะวางแผนปฏิบัติการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่งภายใต้สถานการณ์โควิด-๑๙ ซึ่งครอบคลุมถึงขั้นตอนการแจ้งเตือน การสื่อสารระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และการเปิดพรมแดนเป็นระยะ ๆ การฝึกอบรม และกำหนดกลไกการแก้ไขปัญหา

(๕) สาขาท่องเที่ยว แม้จะเป็นสาขาที่เติบโตที่สุดในปี ๒๕๖๒ แต่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงที่สุดจากโรคระบาดในปี ๒๕๖๓ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวขาเข้าของ GMS และการใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง คาดว่าลดต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ ซึ่งประเทศสมาชิก GMS ได้รับการสนับสนุนจากคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวของ GMS และสำนักงานประสานการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ในการตอบสนองสถานการณ์โรคระบาดผ่านการดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันด้านสาธารณสุขและช่วยเหลืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้อยู่รอดจากภาวะตกต่ำที่สุดของยุคสมัย ซึ่งมาตรการต่าง ๆ รวมถึงการจัดกิจกรรมองค์ความรู้ที่หลากหลายได้ดำเนินการร่วมกับธนาคารพัฒนาเอเชียและหุ้นส่วนการพัฒนา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์วางแผนฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายสร้างความเข้มแข็งเพื่อฟื้นฟูให้เกิดความยั่งยืนยิ่งขึ้น และให้ภาคการท่องเที่ยวปรับตัวกลับมาได้แม้จะเกิดโรคระบาดโควิด-๑๙

๙. พวกเรายังตระหนักได้ว่า สถานการณ์ปัจจุบันยังคงประสบความสำเร็จลำบาก แต่การดำเนินการในระดับคณะทำงานต่าง ๆ ของ GMS กลับสามารถดำเนินต่อไปอย่างก้าวหน้า ดังนี้

(๑) สาขาคมนาคม ได้การผลักดันไปสู่การเป็นศูนย์เชื่อมโยงการเดินทางหลายรูปแบบ ให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์สาขาคมนาคมของ GMS ปี ๒๕๗๓ ขณะที่การรถไฟข้ามแดนในอนุภูมิภาค GMS ดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้และเงื่อนไขการลงทุนของ ๙ โครงการสำคัญของเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงใน GMS พร้อมกับการทำงานภายใต้กรอบความตกลงการเชื่อมโยงคมนาคมขนส่งทางรถไฟข้ามแดนใน GMS เพื่อให้ครอบคลุมในเชิงกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อการเชื่อมโยงระบบรางใน GMS

(๒) สาขาลังงาน พวกเราตระหนักถึงความพยายามในการเร่งรัดความร่วมมือการซื้อขายพลังงานซึ่งเป็นประเด็นสำคัญ เนื่องด้วยประเทศสมาชิก GMS ยังคงดำเนินการเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้าและการซื้อขายพลังงานภายในอนุภูมิภาค GMS กับประเทศเพื่อนบ้าน พวกเราได้รับทราบถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานพลังงานในภูมิภาคเพื่อขยายการซื้อขายพลังงานในระยะต่อไป และการวางโปรแกรมระบบไฟฟ้า มาตรฐานการปฏิบัติการ และกลไกด้านกฎระเบียบในภูมิภาค

(๓) สาขาการพัฒนาเมือง พวกเรายินดีกับความริเริ่มของคณะทำงานสาขาการพัฒนาเมืองที่ประสงค์จะต่อยอดการทำงานของประเทศไทยสมาชิก GMS เพื่อปรับปรุงการพัฒนาความสามารถในการฟื้นตัวของเมือง ตลอดจนการส่งเสริมความสมบูรณ์ของมหาสมุทรและความยั่งยืนของเศรษฐกิจสีน้ำเงินภายหลังโรคระบาดโควิด-๑๙

๑๐. พวกเราได้รับทราบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใหม่ ๆ และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการตอบสนองต่อโรคระบาดโควิด-๑๙ และพวกเรามุ่งมั่นที่จะทุ่มเททรัพยากรให้มากขึ้นและเสริมสร้างความร่วมมือ GSM ในเศรษฐกิจดิจิทัลโดยทำงานร่วมกันเพื่อสร้างการเปิดกว้างเป็นธรรม เท่าเทียม และสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ไม่เลือกปฏิบัติ

๑๑. ด้วยความตระหนักถึงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจที่ยังคงเป็นจุดยึดของการพัฒนา GSM พวกเรายินดีกับผลการประชุม ECF-11 ซึ่งประเทศไทยเป็นประธานการประชุมดังกล่าวฯ ที่ได้มีการอภิปรายที่เป็นผลสำเร็จในหัวข้อสำคัญที่ครอบคลุมหัวข้อการพัฒนาในเชิงลึกตามแนวนพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ การส่งเสริมพหุภาคีและการปฏิบัติตามข้อตกลงการค้าเสรีระดับภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น ความก้าวหน้าของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การเร่งดำเนินการตามมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าและคมนาคมขนส่ง และสนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างปลอดภัยใน GSM เพื่อไปสู่ความยั่งยืนและมั่นคงยิ่งขึ้น

๑๒. พวกเราขอขอบคุณผลการศึกษานำร่องเกี่ยวกับการวางแผนเฉพาะส่วนสำหรับระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ ในเมียนมาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งได้ระบุมาตรการสำหรับความร่วมมือเพื่อเปลี่ยนจากเส้นทางคมนาคมไปสู่ระเบียงเศรษฐกิจอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างการลงทุน การจ้างงาน และรายได้ที่เพิ่มขึ้นพร้อม ๆ กันอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

๑๓. นอกจากนี้ พวกเรายังตระหนักถึงผลลัพธ์สำคัญที่ได้รับจากการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส GSM ผ่านการประชุมทางไกล ตลอดปี ๒๕๖๓ ได้ครอบคลุมประเด็นที่เป็นประโยชน์ และเอกสารเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ รวมถึงเตรียมการกรอบยุทธศาสตร์ระยะยาวของแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง พ.ศ. ๒๕๗๓ (GMS-2030) และแผนรับมือและฟื้นฟูโรคระบาดโควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖

๑๔. พวกเราขอขอบคุณข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งของการศึกษาอนุภูมิภาค GSM ในปี ๒๕๗๓ และภายหลังจากนั้น: การบูรณาการ การยกระดับ ความเป็นเมือง และความเชื่อมโยง ซึ่งเป็นวิธีที่เป็นไปได้ในการเร่งการพัฒนา GSM ผ่านการบูรณาการกับห่วงโซ่มูลค่าทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค ความหลากหลายของอุตสาหกรรมที่มากขึ้นและการเข้าถึงศักยภาพในการขับเคลื่อนการเติบโตของเมือง

๑๕. พวกเราได้รับรองรายงานความคืบหน้าฉบับที่สามและสถานะความก้าวหน้าการการลงทุนของภูมิภาค ปี ๒๕๖๕ ด้วยโครงการลงทุนใหม่ ๑๒๕ โครงการ และโครงการความช่วยเหลือทางเทคนิคอีก ๘๕ โครงการ ซึ่งต้องใช้เงินจำนวน ๗๘.๓ พันล้านเหรียญสหรัฐ อีกทั้งพวกเรายินดีกับผลลัพธ์ที่น่ายินดี กล่าวคือ ร้อยละ ๗๑ ของเงินทุนที่ยื่นคำขอ (มูลค่า ๕๕,๖๐๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ) ผ่านการพิจารณา และร้อยละ ๕๘ (๑๒๑ โครงการ) ของโครงการเสร็จสมบูรณ์หรือกำลังดำเนินการอยู่

๑๖. พวกเราได้รับทราบข้อเสนอในการจัดตั้งคณะทำงานร่วมเฉพาะกิจการเคลื่อนย้ายแรงงานในอนุภูมิภาค GSM ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้การเคลื่อนย้ายแรงงานใน GM มีความสำคัญมากขึ้น เพื่อให้แน่ใจว่า การย้ายถิ่นจะมีความปลอดภัยและจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาอนุภูมิภาคโดยรวม ในการนี้ เราได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสจากหลากหลายกระทรวงที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการการเคลื่อนย้ายแรงงานใน GSM โดยได้รับความช่วยเหลือจากฝ่ายเลขานุการ ADB ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการหารือและเตรียมความพร้อมต่อข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการในระยะต่อไป

ค. ทิศทางต่อไปในอนาคตระยะยาว

๑๗. อย่างไรก็ตาม พวกเราตระหนักดีว่าความพยายามจะต้องไม่จำกัดอยู่เฉพาะการดำเนินงานเพื่อตอบสนองความท้าทายในปัจจุบัน หรือการฟื้นตัวในระยะกลางเท่านั้น แต่ควรส่งเสริมความยืดหยุ่นในระยะยาว พวกเราจำเป็นต้องตระหนักถึงเป้าหมายและวิสัยทัศน์ระยะยาวของอนุภูมิภาคอยู่เสมอ ตลอดช่วงเวลา ๒๘ ปีที่ผ่านมา แผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำ

โขงได้ดำเนินการช่วยเหลือประเทศสมาชิกให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรมในด้านต่าง ๆ อาทิ การบรรเทาความยากจน การค้า การท่องเที่ยว เป็นต้น พวกเรามุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างความแข็งแกร่งความร่วมมือระดับภูมิภาคและความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศสมาชิก GMS เพื่อให้อนุภูมิภาคมีการบูรณาการ มีความมั่นคง ยั่งยืน และไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง

๑๘. พวกเราตระหนักถึงผลประโยชน์จากโลกาภิวัตน์ต่อแผนงาน GMS และเน้นย้ำการสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีซึ่งมีกฎระเบียบรองรับ ซึ่งได้สร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปิดกว้าง ยุติธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย และไม่เลือกปฏิบัติในอนุภูมิภาค พวกเราได้ตระหนักถึงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ กระทบต่อห่วงโซ่อุปทานทั่วโลกและใน GMS ซึ่งการอำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายคนและสินค้าเป็นการดำเนินงานที่สำคัญต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และพวกเราจะได้ส่งเสริมและสนับสนุนการหารือในมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสมาชิก GMS รวมทั้ง การร่วมหารือการจัดตั้ง “ช่องทางพิเศษ” “ช่องทางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” และการจัดตั้ง “ช่องทางสีเขียว” ต่อไป
๑๙. ในอันที่จะสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเข้มแข็งใน GMS และเพื่อให้แน่ใจถึงการฟื้นตัวจากผลกระทบเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ พวกเรามุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างความแข็งแกร่งของความสอดคล้องเชิงนโยบายของเศรษฐกิจมหภาค ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกการค้าและการลงทุนอย่างเสรี ปันคืนความมีเสถียรภาพของอุตสาหกรรมและห่วงโซ่อุปทาน และร่วมทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อระบุถึงความท้าทายใหม่ในด้านสาธารณสุข และปรับปรุงศักยภาพขององค์กรต่าง ๆ เพื่อให้แน่ใจว่ามีภูมิคุ้มกันและฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วจากภัยพิบัติในอนาคตของอนุภูมิภาค GMS
๒๐. พวกเราตระหนักถึงความต้องการอันเร่งด่วนในการขยายความร่วมมือในสาขาที่สำคัญ ได้แก่ เศรษฐกิจดิจิทัล วิทยาศาสตร์และนวัตกรรมทางเทคโนโลยี ความมั่นคงทางสุขภาพ และธรรมาภิบาลสาธารณะในระดับภูมิภาค ซึ่งต่างเป็นประเด็นที่พึงตระหนักไว้ภายหลังการฟื้นคืนจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ และการพัฒนาเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค พวกเรายังตระหนักถึงความสำคัญของการต่อยอดเสริมสร้างความแข็งแกร่งความสัมพันธ์กับองค์กรหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาใน GMS ซึ่งรวมถึง ADB และพหุภาคีธนาคารเพื่อการพัฒนาต่าง ๆ กรอบความร่วมมือในระดับภูมิภาคต่าง ๆ และภาคเอกชน ซึ่งไม่เพียงแต่จะเป็นผู้ขับเคลื่อนให้เกิดการสนับสนุนทางการเงินและการลงทุนเพียงเท่านั้น ยังจะก่อให้เกิดความรู้ความชำนาญซึ่งส่งเสริมให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งในอนุภูมิภาคอีกด้วย ในส่วนของการเป็นหุ้นส่วนในเชิงความรู้ ได้ร่วมกันจัดเวทีหารือในเชิงนโยบายในต่าง ๆ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในระดับนานาชาติและในระดับภูมิภาคเข้าร่วม หารือในหัวข้อและประเด็นหลัก อาทิ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการนี้ พวกเราจึงขอมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสของประเทศ GMS โดยได้รับความช่วยเหลือจากสำนักเลขาธิการ GMS ร่วมกันจัดการประชุมหารือในระดับสูงในหัวข้อเศรษฐกิจดิจิทัลภายในปี ๒๐๒๑ โดยขอให้เชิญผู้เชี่ยวชาญในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภาคเอกชน และผู้กำหนดนโยบายเข้าร่วมด้วยกัน เพื่อหาแนวทางที่จะสนับสนุนการเติบโตในอนุภูมิภาค GMS เนื่องมาจากการนำใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีเชิงดิจิทัล
๒๑. พวกเรายินดีกับความก้าวหน้าสำคัญในการเตรียมการร่างกรอบยุทธศาสตร์ระยะยาวของแผนงาน GMS ระยะปี ๒๕๗๓ (GMS-2030) โดยระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา ได้มีความพยายามร่วมกันอย่างหนักแน่นในการเตรียมพร้อมและขีดเกล้า GMS-2030 เพื่อที่จะเน้นย้ำความท้าทายใหม่และสำคัญเนื่องมาจากโควิด-๑๙ พวกเราเห็นว่าร่าง GMS-2030 สอดคล้องอย่างมีนัยสำคัญกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของ GMS และสอดคล้องกับหลักการพื้นฐาน ความสำคัญในลำดับแรก และยุทธศาสตร์เพื่อผลักดันการดำเนินงานภายใต้หลักการของ GMS คือ ประชาคม ความเชื่อมโยง และขีดความสามารถในการแข่งขัน อีกทั้งยังจะเป็นการส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ดังนั้น พวกเราจึงขอมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสของประเทศ GMS โดยได้รับความช่วยเหลือจาก

สำนักเลขาธิการ GMS ดำเนินการจัดทำเอกสารให้เสร็จสิ้น โดยนำข้อคิดเห็นและคำแนะนำจากพวกเราในการประชุมครั้งนี้ นำไปปรับปรุงเอกสาร เพื่อจะได้นำเสนอต่อผู้นำประเทศเพื่อขอรับการรับรองและให้ความเห็นชอบ ในการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงาน GMS ครั้งที่ ๗ ต่อไป

๒๒. พวกเรามีความยินดีต่อแนวคิดเพื่อพัฒนาแผน GMS สำหรับรับมือและฟื้นฟูผลกระทบจากโควิด-๑๙ ระยะปี ๒๕๖๔-๒๕๖๖ พวกเราตระหนักดีว่าแผนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานร่วมกันในการสนับสนุนการฟื้นตัวจากผลกระทบของโควิด-๑๙ ในอนุภูมิภาค และยังเป็นส่วนเสริมที่มีประสิทธิภาพต่อกรอบยุทธศาสตร์ GMS-2030 พวกเราสนับสนุนแนวทางการพัฒนาทั้ง ๓ เสาหลัก ดังนี้ แนวทางการพัฒนา "สุขภาพหนึ่งเดียว" ซึ่งให้ความสำคัญกับสุขภาพของมนุษย์และสัตว์ พืชผลและอาหารเพื่อสุขภาพ และเมืองสุขภาพดี แนวทางการดำเนินการตอบสนองความต้องการของประชากรกลุ่มเปราะบาง กลุ่มประชากรยากจนบริเวณชายแดนและตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ ตลอดจนการจัดการและการเคลื่อนย้ายแรงงานที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบและแนวทางการพัฒนาความจำเป็นในการฟื้นฟูเศรษฐกิจผ่านการเปิดชายแดน โดยเน้นการอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการเกษตร ดังนั้น พวกเราจึงมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสของประเทศ GMS จัดทำแผนการรับมือและฟื้นฟูดังกล่าวให้สำเร็จ โดยความช่วยเหลือของสำนักเลขาธิการ GMS ภายใต้คำแนะนำจากที่ประชุมระดับรัฐมนตรีฯ ในครั้งนี้ เพื่อจะได้รับการรับรองในการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงาน GMS ครั้งที่ ๗ ต่อไป

๒๓. สุดท้ายนี้ พวกเราตระหนักดีว่าหนทางเดียวที่พวกเราจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ GMS ที่ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ใหม่ คือความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือและความไว้วางใจว่าการดำเนินงานร่วมกัน จะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ พวกเราตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญของความร่วมมือและการบูรณาการ ดังนั้น พวกเราจะพยายามเพิกพลาหลังสนับสนุนระหว่างแผนงาน GMS และแผนงานความร่วมมือในระดับโลกและภูมิภาคอื่น ๆ อาทิ ASEAN ACMECS ขั้วริเริ่มสายแถบและเส้นทาง และกรอบความร่วมมือแม่โขง – ล้านช้าง ยิ่งไปกว่านั้น ในขณะที่พวกเราต้องดำเนินงานในส่วนของตนเองอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง ความสำเร็จของพวกเราขึ้นอยู่กับความร่วมมือของหุ้นส่วนการพัฒนาต่าง ๆ พวกเราจึงขอใช้โอกาสนี้เพื่อแสดงความขอบคุณพวกเขาอีกครั้งหนึ่ง และพวกเราหวังว่าแผนงาน GMS จะได้รับการสนับสนุนที่เพิ่มขึ้นจาก ADB และหุ้นส่วนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และพวกเราขอแสดงความขอบคุณจากใจต่อสาธารณรัฐประชาชนจีนสำหรับการเป็นเจ้าภาพที่สง่างามและทำงานอย่างเต็มความสามารถในการจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๔

รับรองเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓